

Standaardisatieraad, 27 juni 2024

Prins Willem-Alexanderhof 20
2595 BE Den Haag
T +31-70-331 5400
www.nationaalarchief.nl

Datum
31 mei 2024

Bijlage(n)
1

memo

Accordering handreiking behoud en beheer fysiek archief
- module deponthiëne

Gevraagd besluit

De Standaardisatieraad wordt verzocht:

- 1) De tweede module depotbeheer van de nieuwe handreiking Behoud en beheer fysiek archief te accorderen. Na accordering zal het NA van de module een webpublicatie maken. Het is mogelijk dat bij die slag nog kleinere redactionele aanpassingen zullen plaatsvinden.
- 2) Kennis te nemen van de ontwikkeling van bijhorende hulpmiddelen, die inhoudelijk in lijn zullen zijn met de module. En dus niet voor accordering voorgelegd zullen worden.

1. Algemene toelichting

De Standaardisatieraad ging op 5 juli 2022 akkoord met de ontwikkeling van de handreiking Behoud en beheer fysiek archief. Met als belangrijkste beweegreden dat hiermee invulling gegeven kan worden aan de principes van de nieuwe Archiefregeling. De eerste module over [klimaatbeheer](#) is in 2023 geaccordeerd en gepubliceerd. Ditmaal wordt de tweede module over deponthiëne aan de Standaardisatieraad voorgelegd voor accordering en publicatie. De afronding van deze module creëert ruimte om de laatste twee modules op te pakken: deze omtrent collectiebehoudsplan en deze omtrent collectiehulpverleningsplan.

2. Module deponthiëne

2.1 Inhoudelijke toelichting

De module deponthiëne verduidelijkt hoe – in lijn met de nieuwe Archiefregeling – organisaties een goede deponthiëne bereiken door regelmatige schoonmaak en door controle op schimmel en ongedierte. En hoe ze de bijhorende afspraken vastleggen in protocollen. Dat geldt voor alle archiefdepots voor blijvend te bewaren fysieke documenten. Zowel voor basisdepots en plusdepots, zowel bij verantwoordelijke overheidsorganen als bij archiefdiensten.

De module is deels normerend, zoals in juli 2022 in het aanmeldformulier voor dit kennisproduct was gesignaleerd. Goede depontheorie is namelijk randvoorwaardelijk voor goed behoud en beheer van fysiek archief en vereist daarom verdere normering. Wel is die normering in het geval van de 'eisen voor schoonmaak' en de 'eisen voor controle op plaagdieren' doelgericht geformuleerd, zodat deze uitvoerbaar is. En is er bijvoorbeeld bij controle op schimmel voor gekozen om de nadruk te leggen op preventieve maatregelen.

Bij het ontwikkelen van de module zijn de eerder door het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap gedeelde uitgangspunten gehanteerd. Onze verwachting is dat deze niet meer fundamenteel zullen wijzigen, zeker niet nu de concepttekst van de Archiefregeling bekend en in een verder gevorderd stadium is. Niettemin wordt bij de publicatie van deze module aan de startpagina van de handreiking een tijdelijke disclaimer toegevoegd die verduidelijkt hoe de modules zich op dit moment verhouden tot de nieuwe en bestaande Archiefregeling. Blijven de uitgangspunten onveranderd, dan kan de disclaimer na de afkondiging van de nieuwe Archiefregeling eenvoudigweg verwijderd worden. Worden de uitgangspunten toch bijgesteld, dan zullen de modules uiteraard ook aangepast worden. In beide gevallen kan eveneens op de startpagina van de handreiking een pagina met een 'was-wordt-tabel' tussen bestaande en nieuwe Archiefregeling toegevoegd worden. Die is nuttig voor wie goed vertrouwd is met de artikelen van de bestaande Archiefregeling en wil weten wat het verschil is met de nieuwe. De Standaardisatieraad wordt hoe dan ook van elke belangrijke ontwikkeling op de hoogte gebracht. En zo nodig gevraagd in te stemmen met wijzigingen en/of aanvullingen.

Bij de ontwikkeling van de module is met de redactiegroep bekeken welke bijhorende visuele en andere middelen ontwikkeld kunnen worden. De redactiegroep zag met name meerwaarde in de ontwikkeling van hulpmiddelen voor schoonmakers, of die nu medewerker zijn of worden ingehuurd. Een eerste middel is een korte animatie die verduidelijkt wat depontheorie is en waarom het belangrijk is. Een tweede middel is een set instructiekaarten met concrete aanwijzingen hoe een archiefdepot volgens de norm schoongemaakt moet worden. De beide middelen samen kunnen door de leidinggevende (hoofd behoud of hoofd facilitair) als een kort trainingsprogramma ingezet worden voor nieuwe en zittende medewerkers. Dit wordt ondersteund met een lesplan voor de leidinggevende. De instructiekaarten kunnen verder ook als geheugensteun gebruikt worden tijdens het uitvoeren van de schoonmaakwerkzaamheden. Al deze middelen zullen eveneens op de website van het Nationaal Archief gepubliceerd worden.

2.2 Proces van totstandkoming

2.2.1 Redactiegroep

De module is opgesteld door het Nationaal Archief, in nauwe samenwerking met het veld. Conceptversies zijn verschillende malen besproken met en getoetst door een redactiegroep, met experts van de volgende organisaties:

Decentrale overheden

Drents Archief
Noord-Hollands Archief
Streekarchief Voorne-Putten
Zeeuws Archief

Rijksoverheid

Ministerie van Defensie
de Rechtspraak

Nationaal Archief

2.2.2. Openbare review

Een aantal onderdelen van de module zijn zoals eerder aangegeven normerend. Daarom heeft er in april 2024 een [openbare review](#) plaatsgevonden op het Kennisnetwerk Informatie en Archief (KIA). We hebben feedback mogen ontvangen van enkele archief- en erfgoedinstellingen. Deze input is samen met de redactiegroep besproken en verwerkt. Dit heeft op een aantal punten geleid tot een verduidelijking of aanscherping van de tekst. En in het geval van de quarantaineruimte geleid heeft tot specifiekere schoonmaakeisen. De terugkoppeling op de openbare review aan het veld volgt bij publicatie van de module, opnieuw via KIA.